

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele v državnem zboru zastopane.

Kos XI. — Izdan in razposlan dne 28. marcija 1883.

36.

Dopustno pismo od 3. marcija 1883,

za lokomotivno železnico od Doline v Vigodo.

M i F r a n c J o ž e f P r v i,
po milosti Božji cesar avstrijski,

apostolski kralj ogerski, kralj češki, dalmatinski, hrvaški, slavonski, gališki, vladimirski in ilirski; nadvojvoda avstrijski; véliki vojvoda krakovski, vojvoda lotarinški, saleburški, štirski, koroški, kranjski, bukovinski, gornje-sleški in dolnje-sleški; véliki knez erdeljski; mejni grof moravski; pokneženi grof habsburški in tirolski itd. itd. itd.

Ker je baron Leopold Popper de Podhragy zaprosil, da bi se mu dala dopustitev v delo in rabo lokalne železnice od postaje Dolinske priv. po nadvojvodi Albrehtu slovoče železnice v Vigodo, vzvidelo Nam se je z ozirom na občno korist tega podjetja imenovanemu prositelju po postavi o dopuščanju železnic od 14. septembra 1854 (Drž. zak. št. 238), kakor tudi po postavah od 25. maja 1880 (Drž. zak. št. 56) in od 26. decembra 1882 (Drž. zak. št. 180) to dopustitev podeliti, takó:

§. 1.

Dajemo baronu Leopoldu Popper de Podhragy-u pravico narediti in uživati lokomotivno železnico, ki se ima izvesti kot lokalna železnica s pravilno medkolesno širino, od postaje Dolinske priv. po nadvojvodi Albrehtu slovoče železnice v Vigodo z vlačno železnico do ondukajšnje lesoreznice koncesionarjeve.

§. 2.

Železnici, ki je predmet te dopustnice, dodeljujejo se naslednja olajšila:

- a) oprostitev od štempljev in pristojbin za vse pogodbe, knjižne vpise, vloge in druge listine v nabavo kapitala in zagotovilo obresti od kapitala in vršbe do časa, ko se začne vršba vožnje, in za pridobitev zemljišč, za delo in opravo železnice do konca prvega vršbenega leta;
- b) oprostitev od štempljev in pristojbin za prvo izdatbo delnic z interimalnimi listi vred, kakor tudi od presnemščine, kar se je nabere o nakupu zemljišča;
- c) oprostitev od pristojbin in taks, dolžnih za podeljeno koncesijo in za izdatbo te dopustnice;
- d) oprostitev od pridobnine in dohodarine, od plačevanja štempeljskih pristojbin kuponom, in tako tudi od vsakega novega davka, kateri bi se utegnil vvesti s prihodnjimi postavami, na trideset (30) let od dne današnjega.

§. 3.

Koncesijonar je dolžen delo železnice precej začeti, kar najhitreje moči izvršiti in najdalje v šestih mesecih, računeč od današnjega dne, dokončati, dodelano železnico v občno službo izročiti, ter vožnjo po nji ves čas, dokler traja koncesija, nepretrgoma vzdržavati.

Da bode držal se zgornjega roka za delo, dolžen je koncesijonar državni upravi dati varnost, položivši kavcije tisoč (1000) goldinarjev avstr. velj. v vrednostnih papirjih, v katerih se smejo nalagati varovancev novci.

§. 4.

Da izdela dopuščeno železnico, priteza se koncesijonarju pravica razlastitve (razsvojitve) po določenih dotičnih postavnih propisov.

Ista pravica se koncesijonarju dodeli tudi zastran tistih krilnih železnic, ki bi se imele narediti do posameznih obrtniških zavodov, o katerih bi državna uprava spoznala, da jih je v javnem interesu napraviti.

§. 5.

Koncesijonarju se je ob delu in rabi dopuščene ceste držati tega, kar ustanavlja dopustno pismo, in dopustilnih uvetov, ki jih postavi trgovinsko ministerstvo, ter tudi tega, kar vevavajo semkaj meréči zakoni in ukazi, zlasti železnocestni vršbeni red od 14. septembra 1854 (Drž. zak. št. 238) in železnocestni vršbeni red od 16. novembra 1851 (Drž. zak. od l. 1852 št. 1) in pa zakonov in ukazov, kateri se morebiti pozneje dadó.

Kar se pa vršbe ali vožnje same tiče, odpuščajo se varnostne naredbe propisane v redu železnocestne vožnje in dotičnih dodatnih ukazih v toliko, kolikor se bode z ozirom na nižano maksimalno brzino trgovinskemu ministerstvu zdelo, da se smejo, ter bodo na to stran veljali dotični posebni vršbeni propisi, ki jih izdá trgovinsko ministerstvo.

§. 6.

Koncesijonarju priteza se pravica, s posebnim odobrenjem državne uprave in pod uveti, ki jih ona postavi, ali ustanoviti delničarsko družbo ali pa pravice in dolžnosti, ki izvirajo iz té koncesije, predejeti na uže obstoječo delničarsko družbo.

Družba delničarska, katera se napravi, stopi v vse pravice in dolžnosti koncesionarjeve.

Predstvene obligacije ne smejo se izdajati.

Skupna napravna glavnica naj se, dokler še traja dopustitev, poplača po črteži, katerega odobri državna uprava.

Družbena pravila in pa obrazci delnic, ki se izdadó, potrebujejo odobrenja državne uprave.

§. 7.

Transporti vojakov naj bodo po znižanih tarifnih cenah, in to po tistih določilih o tem ter o polajšilih potujočim vojakom, katera vsak čas veljajo pri priv. nadvojvoda Albrehtovi železnici.

Ta določila obsejajo tudi deželno brambovstvo obéh državnih polovic, tirolske deželne strelee, in to ne samo ob potovanji na račun državne blagajnice, nego tudi ob službenem potovanji na svoj račun k vajam v orožji in pri glednim zborom, potem vojaško stražno krdelo civilnih sodišč Dunajskih, žandarstvo, ter po vojaški osnovano finančno in varnostno stražo.

Koncesionar se zavezuje, pristati na dogovor med avstrijskimi železnocestnimi društvi, ukrenen o nabavi in imetji opravnih reči za vojaške transporte in o vzajemnem pripomaganji z vozili ob večjih vojaških transportih, potem na organska določila in na služabni propis o bojnih železnocestnih oddelkih, ter tudi na potlejšnji, 1. junija 1871 obveljavši dodatni dogovor o transportu takih bolnikov in ranjencev, katere je ležeče prevažati ob troških vojaške blagajnice.

Tako je tudi dolžan pristati na dogovor, katerega je z železnocestnimi društvi ukreniti o vzajemnem pripomaganji z osebjem ob velikih vojaških transportih, in na propis o vojaških transportih po železnicah.

Te dolžnosti koncesionar ima samo v toliko, kolikor se njih izpolnjevanje z ozirom na drugotnost te železnice in na polajšila vsled tega dodeljena gledé naprave, opreme in cele vršbe zdi biti zvršljivo, in posebno z ozirom na to, da se je koncesionar do nadaljšnje naredbe odvezal dolžnosti vvesti pravilni promet z osebami, o čemer razloka pristoji trgovinskemu ministerstvu.

Koncesionar se zavezuje, da se hoče pri oddajanji služeb v zmislu postave od 19. aprila 1872 (Drž. zak. št. 60) ozirati na doslužene podoficirje iz vojstva, vojnega pomorstva in deželne brambe.

§. 8.

Dopustna doba in z njo vred v §. 9 lit. b) železnocestnega dopustnega zakona izrečena obramba proti napravi novih železnic se ustanavlja na devetdeset (90) let, štejoč od današnjega dneva, in mine po tem roku.

Državna uprava sme tudi izreči, da je koncesija izgubila svojo moč, predno preteče zgornji rok, ako se ne bi dostale dolžnosti v §. 3 ustanovljene o začetku in zvršetku delanja in začetku ter vzdržbi vožnje, in bi se prestop roka ne mogel opravičiti v zmislu §. 11^{sa}, lit. b) železnocestnega dopustnega zakona niti ne posebno s političnimi ali novčnimi krizami.

§. 9.

Državna uprava si prihranja pravico, da more vselej odkupiti koncesijonirano železnico, ko bode dodelana in v službo izročena.

Za vršbo odkupne pravice naj veljajo naslednja določila:

1. Ako se železnica odkupi pred pretekom sedmega vršbenega leta, povrne se za odkupščino iznos resničnih napravnih troškov, katere je odobrila državna uprava, v kolikor jih ni po načelih, ki jih je odobrila državna uprava, smatrati, da so že poplačani.

2. Ako se železnica odkupi po preteku sedmega vršbenega leta, uporabljajo se naslednja določila:

a) Da se najde odkupščina, oštevilijo se letni čisti donosi podjetja v sedmih letih, kateri so minili pred resničnim odkupom, od tega se odbijejo čisti donosi dveh najneugodnejših let ter izračuni se povprečni čisti donos ostalih petih let.

b) Za odkupščino naj velja tisti iznos, kateri ustreza računsko na podlogi petodstotnih obresti najdeni glavnični vrednosti letnih rent, katere za izplačilo dospó do preteka dopustne dobe ter se najdejo v smislu zgornjega določila sub a) o času ko se odkupi železnica.

c) A ta odkupščina naj ne bode nikakor manjša nego djanski napravni troški, katere je odobrila državna uprava, v kolikor se po načelih, ki jih je odobrila državna uprava, nimajo smatrati, da so že poplačani.

3. Odkupščina se izplača brez razlike časa, v katerem se železnica odkupi, po izboru državne uprave ali v gotovem novci ali v državnih zadolžnicah, po ceni Dunajske borse, ki so jo imele dan pred djanskim izplačilom.

4. Po cifri določeni resnični in nominalni kapital v napravo potrebuje odobrenja državne uprave.

Gledé resnične napravne glavnice naj velja to načelo, da se razen troškov na sestavo projekta, na delo in opravo železnice resnično uporabljenih in prav izkazanih z interkalarnimi obrestmi po pet od sto naj več, ki so bile med delanjem resnično izplačane, ne smejo v račun postavljati nikakeršni drugi, po imenu nikaki troški za dobavo novcev.

5. Po odkupu železnice in z dnem tega odkupa pride država, izplačavši odkupščino, brez drugega vračila v neobremenjeno svojino in užitek tu dopuščene proge z vsemi premičnimi in nepremičnimi rečmi, izimši v §^{ta} 1 omenjeno vlačno železnico do koncesionarjeve lesoreznice poleg Vigode, a z vozilnim parkom vred, če je bil napravljen, in z materijalnimi zalogi in pa z vršbenimi in pričuvnimi zalogi narejenimi iz napravne glavnice, v kolikor niso z odobrenjem državne uprave po svojem namemu celoma ali deloma že uporabljeni.

6. Koncesijonar je razen tega dolžan, dopuščeno železnico z vso premočjo in nepremočjo pritaklino vred (točka 5) prenesti brez vračila v neobremenjeno svojino državne uprave, ko bi njemu ali njegovemu pravnemu nasledniku v posesti lokalne železnice in graščine Veldzirž državna uprava pritegnila primerne tarifne ugodnosti, katere je ustanoviti po dogovoru, za njegove poslatve lesa ali drv, katere se dajejo na dopuščeno lokalno železnico ter prehajajo na državne železnice gališke, oziroma na zasebne železnice gališke, katere so v vršbi državne uprave.

§. 10.

Ko mine dopustilo in tist dan, kadar mine, preide na državo brez vračila neobremenjena svojina in užitek dopuščene železnice ter vse premočne in nepremočne pritakline, tudi vozilnega parka in zaloge materijala (§. 9).

Ako to dopustilo mine, ter tudi, ako se odkupi železnica (§. 9), ostaja koncesijonarju last rezervnega zaloga napravljenega iz lastnih dohodkov podjetja in kar ima denarjev terjati, po tem last posebnih del in zemljišč napravljenih ali pridobljenih iz lastnega imetka, katere je sezidal ali si pridobil vsled pooblastila od državne uprave z izrecnim pristavkom, da ne bodo pritaklina železnici.

§. 11.

Državna uprava ima pravico, uveriti se, da so dela železnice ter tudi krétna oprava po vseh delih namenu primerno in trdno narejena, in ukazati, da se napake na to stran odvrnejo in oziroma odpravijo.

Z ozirom na odkupno pravico, pristojéčo državni upravi po §^u 9, dolžan je koncesijonar, pogodbe o stavbi in nabavi položiti v odobrenje pred državno upravo.

Državna uprava ima tudi pravico po komisarijih pregledovati gospodarjenje.

Za tu ustanovljeno nadziranje železnocestnega podjetja koncesijonar ne plačuje v državno blagajno posebnega povračila, takisto se koncesijonar odvezuje dolžnosti, izrečenih v §. 89 reda železnocestne vožnje od 16. novembra 1851 (Drž. zak. od 1. 1852 št. 1) gledé povračila večjih troškov, ki bi se nabrali po policijskem ali dohodarstvenem nadzoru, in gledé dolžnosti, zastonj nabaviti in vzdržavati uradne prostorije.

§. 12.

Državni upravi se dalje prihranja pravica, ako bi se poleg vsega poprejšnjega svarila po večkrat prelomile ali opustile dolžnosti, naložene v dopustnici, v dopustilnih uvetih ali v zakonih, poprijeti se naredeb, primernih zakonom ter po okolnostih — še predno izteče koncesija, — izreči, da je ista ugasnila.

Resno opominjáje vsacega, da ne dela zoper to, kar ustanovljuje le-ta dopustnica, in dodeljujoč koncesijonarju pravico, zastran izkazne škode pred Našimi

sodišči zahtevati odméne, dajemo vsem oblastvom, katerih se tiče, trdno povelje, naj ostro in skrbno čujejo nad to dopustnico in vsem tem, kar se v njej ustanavlja.

V dokaz tega izdajemo to pismo, naudarjeno z Našim večjim pečatom, v Našem cesarstvu glavnem in prestolnem mestu na Dunaji 3. dne meseca marcija, v letu po odrešnji sveta tisoč osem sto osemdesetem tretjem, Našega cesarjevanja tridesetem petem.

Franc Jožef s. r.

Taaffe s. r.

Pino s. r.

Dunajewski s. r.

37.

Postava od 21. marcija 1883,

o pristojnosti oblastev pri prestopkih postave o krošnjarstvu.

S privolitvijo obeh zbornic državnega zbora ukazujem takó:

§. 1.

Kazenski postopek o prestopkih postave o krošnjarstvu (pohišni kupčiji), odkazuje se, premenjajoč določila §^{ov} 20 in 21 cesarskega patenta od 4. septembra 1852 (Drž. zak. št. 252), političnim oblastvom, in zanj naj veljajo določila IX poglavja obrtnega reda od 20. decembra 1859 (Drž. zak. št. 227).

Začetek preiskave o prestopku proti postavi o krošnjarstvu, ki se je zgodil v mejnem okraji, priznani je takoj finančnemu oblastvu.

V vseh slučajih, kjer kaznjivo dejanje razen prestopka postave o krošnjarstvu ustanavlja tudi dohodarstven postopek, pristojna so za kazenski postopek vrhu tega oblastva, katera obstojé za obravnavanje in kaznovanje dohodarstvenih prestopkov.

Kazenska sodba naj se v vsakem slučaju priznani tistemu oblastvu, v katerega okoliši je stanovališče krošnjarjevo.

§. 2.

Zvršitev te postave naroča se ministrom za notranje reči, finance in trgovino.

Na Dunaji, dne 21. marcija 1883.

Franc Jožef s. r.

Taaffe s. r.

Dunajewski s. r.

Pino s. r.

38.**Postava od 23. marcija 1883,**

o nadaljšnem pobiranju davkov in davščin, po tem o opravljanji državnega potroška v mesecu aprilu 1883.

S privolitvijo obeh zbornic državnega zbora ukazujem takó:

§. 1.

Vladi se daje oblast, postavljene neposrednje (direktne) in posrednje davke in davščine s prikladi vred po zdaj veljajočih davkovnih postavah, in sicer priklade k pridobnini in dohodarini v tisti visokosti, kakor je določena s finančno postavo od 29. marcija 1882 (Drž. zak. št. 33), dalje pobirati v mesecu aprilu 1883.

§. 2.

Kar bode v mesecu aprilu 1883 upravnih troškov, ti naj se po potrebi založé na račun tistih kreditov, kateri se ustanové s finančno postavo za leto 1883 pri dotičnih poglavjih in naslovih.

§. 3.

Kredit, dovoljen s postavo od 28. decembra 1881 (Drž. zak. št. 150) za izdelanje poprečne železnice gališke, a ne porabljen v letu 1882; dalje ostanek s finančno postavo za leto 1881 (Drž. zak. št. 51), poglavje 3, naslov 5 dovoljenega a ne porabljenega kredita od 800.000 gld. za zidanje nove parlamentne hiše, moreta se porabiti še do konca aprila 1883, a s tema kreditoma naj se ravna tako, kakor da sta v preudarku leta 1882 v zmislu člena VI, alineja 4, finančne postave za leto 1882 dovoljena bila.

§. 4.

Zvršiti to postavo, ki pride v moč s 1. dnem aprila 1883, naroča se finančnemu ministru.

Na Dunaji, dne 23. marcija 1883.

Franz Josef s. r.

Taaffe s. r.

Ziemiałkowski s. r.

Falkenhayn s. r.

Pražák s. r.

Conrad s. r.

Welsersheimb s. r.

Dunajewski s. r.

Pino s. r.

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele v državnem zboru zastopane

bode v zalogi c. kr. dvorne in državne tiskarnice na Dunaji, I. okr., Singerstrasse št. 26, tudi leta 1883 izhajal v nemškem, laškem, češkem, poljskem, rusinskem, slovenskem, ilirsko-hrvatskem in romanskem jeziku.

Naročnina za cel letnik 1883 Državnega zakonika v vsaki teh osem izdateb iznaša za en eksemplar **2 gld. 50 kr.** — bodi da se hodi po-nj ali da se poštnine prosto pošilja.

Letniki 1864 do vštrevno 1882 veljajo 38 gld., — vendar samo tedaj, kadar se vsi skup vzamejo.

Posamezni letniki nemške izdatbe dobivajo se

Letnik 1851 za 1 gld. 30 kr.

"	1856	"	2	"	45	"
"	1857	"	2	"	85	"
"	1861	"	1	"	50	"
"	1862	"	1	"	40	"
"	1863	"	1	"	40	"
"	1864	"	1	"	40	"
"	1865	"	2	"	—	"
"	1866	"	2	"	20	"
"	1867	"	2	"	—	"
"	1868	"	2	"	—	"
"	1869	"	3	"	—	"
"	1870	"	3	"	40	"

Letnik 1871 za 2 gld. — kr.

"	1872	"	3	"	20	"
"	1873	"	3	"	30	"
"	1874	"	2	"	30	"
"	1875	"	2	"	—	"
"	1876	"	1	"	50	"
"	1877	"	1	"	—	"
"	1878	"	2	"	30	"
"	1879	"	2	"	30	"
"	1880	"	2	"	20	"
"	1881	"	2	"	20	"
"	1882	"	3	"	50	"

Letniki 1870 do vštrevno 1882 ostalih jezikov so na prodaj po tisti ceni, kakor nemška izdatba.

NB. Državnega zakonika liste, ki naročniku celo niso došli ali ki so mu nedostatno došli, morajo se zadnji čas v štirih tednih zahtevati.

Kadar poteče ta rok, bodo se državnega zakonika listi izročevali samo za plačilo prodajne cene ($\frac{1}{4}$ pole po 1 kr.).

Po tej ceni lahko se posamezni kosi Državnega zakonika dobodo v založništvu c. kr. dvorne in državne tiskarnice.